

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1531/2023
30.08.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Бранке Дражић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Дробњаковић, адвокат из ..., против туженог Агенције „Рачунар 1“, ББ, предузетник из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Бендић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1714/22 од 10.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.08.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1714/22 од 10.11.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1714/22 од 10.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пријепољу, Судска јединица Нова Варош, П1 95/20 од 03.02.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати три зараде које би тужиља остварила код туженог у износу од 45.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила поред досуђеног износа да јој тужени исплати још и износ од пет зарада, односно износ од 75.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка исплати износ од 320.680,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1714/22 од 10.11.2022. године, другостепени суд је одлучујући о жалби туженог исказао да преиначује наведену првостепену пресуду, тако да се тужбени захтев за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа усваја за износ од 7.500,00 динара накнаде, а преко досуђеног, за износ од 37.500,00 тужбени захтев тужиље се одбија и обавезао туженог да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 300.680,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. Закона о парничном, ради уједначавања судске праксе.

Другостепеном пресудом је у суштини снижена накнада досуђена првостепеном пресудом са 45.000,00 на 7.500,00 динара, а за разлику ових износа је тужбени захтев одбијен преиначењем првостепене пресуде. Ово преиначење првостепене пресуде одбијањем дела тужбеног захтева није на штету туженог као ревидента, те се узима да се његовом ревизијом побија правноснажна пресуда у делу којим је правноснажно одлучено о обавези туженог да тужиљи исплати износ од 7.500,00 динара на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа и у делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), прописано је да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Ставом 2. истог члана, прописано је да испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом у побијаном делу одлучено је о праву тужиље на накнаду штете уместо враћања на рад, као последици незаконитог престанка радног односа по члану 191. Закона о раду. Имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и разлоге на којима су засноване пресуде нижестепених судова, Врховни суд је нашао да у конкретном случају нису испуњени законски услови за изузетну дозвољеност ревизије. О праву тужиље на накнаду штете због незаконитог престанка радног односа и о висини тражене накнаде одлучено је уз адекватну примену одредаба материјалног права, па имајући у виду да одлука у споровима са оваквом врстом тражене заштите зависи од чињеничног стања утврђеног у сваком конкретном спору, Врховни суд налази да у овој правној ствари не постоји потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Тужени уз ревизију не прилаже правноснажне одлуке као доказ о неједнаком поступању у сличним, односно битно истоврсним ситуацијама, што би налагало обавезу уједначавања судске праксе. Не постоји ни правно питање од општег интереса, нити правно питање у интересу равноправности грађана, из чега произлази да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП.

Такође, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог у делу којим се побија решење о трошковима поступка. О трошковима поступка одлучено је уз примену одредаба закона који регулишу право странке на накнаду трошкова поступка (члан 153. став 2., 154. и 165. ЗПП) и применом Тарифног броја 14 важеће АТ према основном постављеном тужбеном захтеву који се односи на утврђење постојања радног односа и незаконитог престанка радног односа, а која не одступа од судске праксе по овом питању. Обрачун трошкова поступка врши се у свакој парници

појединачно на основу одговарајућих одредаба Закона о парничном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, према успеху у спору, узимајући у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, тако да се ради о процесном питању конкретног спора.

Из изложених разлога, на основу одредбе члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујућу дозвољеност ревизије у смислу члана 410 став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија туженог није дозвољена.

У парницама у којима је предмет новчано потраживање из радног односа за дозвољеност ревизије меродаван је општи режим Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору који се односи на новчано потраживање у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, то је Врховни суд оценио да је ревизија тужене недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Одредбом члана 28. став 1. ЗПП је прописано да ако је за утврђивање стварне надлежности, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима прописаним у овом закону меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева (став 1.), док се камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и трошкови поступка не узимају у обзир ако не чине главни захтев (став 2).

Имајући у виду да се ревизијом напада и одлука о трошковима поступка, која не чини главни захтев, и која не представља решење против кога се ревизија може изјавити у смислу члана 420. ЗПП, то ревизија против ове врсте одлуке, која се односи на споредно тражење, није дозвољена.

Врховни суд налази да у конкретном случају нема места примени одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП. Ревизија на основу цитиране одредбе закона због преиначења првостепене пресуде дозвољена је само у ситуацији када је ревизију изјавила странка којој је због преиначења првостепене одлуке право ускраћено или смањено, што овде није случај са ревидентом. Подносилац ревизије у овом случају је тужени, а одлуком другостепеног суда је његова жалба делимично усвојена тако што је снижена накнада досуђена првостепеном пресудом, па из тог разлога нема места примени одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, одлука у ставу другом изреке донета је на основу члана 413. и 420. став 6. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић